

ВАТРОГАСЦИ У СЛУЖБИ ГРАЂАНА

Република Србија
Влада Србије

Министарство
унутрашњих
послова

Управа
противпожарне
полиције

Програм
едукације грађана

**ВАТРОГАСНА
ЈЕДИНИЦА
ПОЗОВИТЕ 93**

Основно што треба да знате о пожару

- 70% пожара у Републици Србији изазвано је **НЕЗНАЊЕМ И НЕПАЖЊОМ**.
- У 2002. години у Републици Србији био је 14 841 пожар. **Живот је изгубило 198 особа**, повређено је 473 особе, међу којима је било 28 ватрогасаца

• **НЕИСПРАВНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ** изазвале су 30% пожара

• **НАЈУГРОЖЕНИЈИ ДЕО СТАНА ЈЕ КУХИЊА**

• Честе су појаве **ПОЖАРА У СПАВАЋИМ СОБАМА КОЈЕ ИЗАЗИВАЈУ ПУШАЧИ**.

• **ПОЖАРИ СЕ ЧЕСТО ДЕШАВАЈУ У ПОДРУМИМА** и узроци су страдања особа због уласка у задимљено степениште и онда кад није потребно напуштање станова.

• **НЕ ПАНИЧИТЕ**, ако је пожар у подруму, бићете безбедни ако останете у својим домовима, ставите мокре крпе на ивице врата и отворите прозоре.

• Угљен-моноксид (CO) је **ОТРОВАН ГАС**, резултат је непотпуног сагоревања, лакши је од ваздуха и **ПРВО ПОПУЊАВА ГОРЊЕ СЛОЈЕВЕ** просторија.

ОВДЕ МОЖЕТЕ ПРОНАЋИ:

1 Основно што треба да знате о пожару

2 Бићете безбедни ако...

3 Пожар може настати у сваком стану...

4 Пожар постаје велики - БРЗО СВИ НАПОЉЕ!

Већина нас се никада не запита шта све зна, а шта треба да зна о пожарима. Ова брошура треба да Вам помогне, да проверите своје знање и допуните га свим оним информацијама које Вам недостају.

ВАТРОГАСЦИ У СЛУЖБИ ГРАЂАНА

Бићете безбеднији ако...

- **НЕ ПАРКИРАТЕ ВОЗИЛА** на саобраћајницама и прилазима предвиђеним за интервентна возила,
- **РАШЧИСТИТЕ ПОДРУМЕ** од непотребних и ватро-опасних материја,
- стално држите **слободне пролазе** и противпожарна степеништа за безбедну евакуацију,
- редовно одржавате исправним електричне инсталације и уређаје у становима,
- **ОСПОСОБИТЕ ХИДРАНТЕ**, поставите апарате за гашење почетних пожара и обучите се за њихово руковање,
- кључеве од заједничких просторија, подрума и ормара оставите на видно место.

ОБАВЕЗНО УПАМТИТЕ

У случају пожара позовите ватрогасце на телефон

93

и без панике саопштите:

- тачно место пожара: улица и број, објекат...
- шта гори
- има ли угрожених особа

Обавезно сачекајте ватрогасце и објасните им распоред просторија, **БИЋЕМО ЕФИКАСНИЈИ**

Уколико сами предузимате нешто обавезно **УПАМТИТЕ:**

Водом не смеете гасити електричне уређаје и инсталације, запаљиве течности, масти, уља, смоле, мазива. Они се гасе апаратима за гашење пожара са прахом ("S") или угљен-диоксидом ("CO2")

Код пожара у високим зградама **ЗА СПАШАВАЊЕ НИКАДА НЕ КОРИСТИТЕ ЛИФТОВЕ**

ВАТРОГАСЦИ У СЛУЖБИ ГРАЂАНА

Пожар може настати у сваком дому, па и у Вашем.

Опасност постоји али се може контролисати!

Сиречиће пожар - сачувајте своје укућане

НАЈЧЕШЋИ УЗРОЧНИЦИ ПОЖАРА У ДОМАЋИНСТВУ СУ ПРЕОПТЕРЕЂЕНЕ ЕЛЕКТРОИНСТАЛАЦИЈЕ И НЕПАЖЉА

- **АКО ИЗЛАЗИТЕ ИЗ СТАНА, НЕ ОСТАВЉАЈТЕ УКЉУЧЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ АПАРАТЕ ЗА ДОМАЋИНСТВО КОЈЕ ПОВРЕМЕНО КОРИСТИТЕ** (шпорет, веш машину, бојлер, грејалице, пеглу)
- ако дуже боравите ван стана искључите из утичница све електричне уређаје,
- грејалице и ТА пећи користите правилно, не остављајте их укључене чак и кад краткотрајно боравите ван стана, а држите их најмање 1м удаљене од других предмета,
- са решоима и пеглама будите обазриви, одлажите их тек када се охладе,
- кухињске аспираторе редовно чистите, масноћа филтера се лако пали,
- нека изнад или у непосредној близини шпорета не буду завесе, кухињске крпе или друге тканине,
- користите правилно стоне лампе, сијалице и слично
- спрејеве (за чишћење, дезодорансе, лакове итд.) држите даље од извора топлоте и у сенци,
- са пропан-бутаном будите обазриви, ако осетите мирис гаса нипошто немојте укључивати или искључивати електричне уређаје - варница може изазвати експлозију,
- ако приметите загревање каблова за провод електричне енергије, прекидача или уређаја, не користите их и обавезно позовите стручно лице,
- прегореле електричне осигураче мењајте оригиналним, без импровизације,
- ноћу, док спавате, собна врата држите затворена,
- имајте при руци апарат за гашење и научите да га користите,
- направите План спашавања,
- држите под контролом дечија славља, Божићне и новогодишње празнике, са петардама и прскалицама се не треба играти,
- децу млађу од 10 година не остављајте саму кад куће, без надзора старије особе

ПОУКА ДЕЦИ: шибнице и упалачи су ствари за одрасле

ВАТРОГАСЦИ У СЛУЖБИ ГРАЂАНА

Пожар постаје велики - БРЗО СВИ НАПОЉЕ!

- поштујте разрађени План за спашавање,
- узбудите остале укућане и комшије,
- искључите електричну енергију,
- не губите време облачећи се,
- процените и, ако мислите да је то могуће, приступите гашењу почетног пожара употребом апарата за гашење пожара (са прахом - "S" или угљен-диоксидом - "CO₂")

ПРИЛИКОМ ПОЖАРА У ВИСОКИМ ЗГРАДАМА, ЗА СПАШАВАЊЕ НИКАДА НЕ КОРИСТИТЕ ЛИФТОВЕ

- обавестите ватрогасце - "93" од комшије,
- бежите у погнутом или пузећем положају, дим је увек при плафону,
- ставите на уста мокру крпу,
- не отварајте врата нагло, ако су топла не отварајте их, већ обложите мокрим крпама ивице врата,
- изађите на терасу и сачекајте ватрогасце, машући шареном тканином,
- затворите сва врата за собом,
- никада се не враћајте у стан да спашавате имовину и животиње јер ватрогасци имају опрему за улаз у задимљен простор,
- упамтите да је пожељно имати мали апарат за гашење пожара у Вашем аутомобилу, а ако не поседујете исти, на пут можете понети онај из стана.

Позовите "93"

- да стручно укажемо на недостатке у Вашој згради и изведемо јавну вежбу
- уградите детекторе дима у Вашим становима
- о горе наведеном размотрите на вашим састанцима савета зграде, направите План спашавања и увежбајте га

МИ СМО ТУ ДА ПОМОГНЕМО

БЕЗБЕДНОСТ СА НАМА

СРЕЋНО!

